

Definitioner av våldsutsatthet samt relevanta länkar

Våld i nära relationer kan beskrivas som varje handling som genom att den skrämmer, smärftar, skadar eller får någon att göra något mot sin vilja eller avstå från att göra något den vill. Den omfattar brott som misshandel, olaga hot, kvinnofridskränkning, våldtäkt, sexuellt utnyttjande/tvång och överträdelse av kontaktförbud.

Begreppsförklaring

Försummelse och vanvård: Försummelse och vanvård kan drabba personer i alla samhällsklasser och i alla åldrar och handlar om brist på omsorg. Våldsutsatta kan vägras vård och medicin som de behöver, får inte äta eller tvingas att äta, bristande daglig hygien, inklusive mun- och tandhygien, omvårdnad eller årstids- och åldersanpassade kläder, eller att den våldsutsatta inte ges möjlighet till vila och sömn. Den våldsutsattas behov av utbildning, uppmärksamhet, bekräftelse och tillhörighet och en trygg fysisk miljö tillgodoses inte.

Fysiskt våld: Fysiskt våld kan drabba personer i alla samhällsklasser och i alla åldrar och tar sig i uttryck i form av våldsutövaren knuffar dig, slår dig, släpar dig, bankar ditt huvud mot något, sparkar dig, tar stryptag på dig, kastar något på dig eller håller vapen mot dig. Fysiskt våld består också av frakturer, ögonskador, rivmärken, blåmärken, bitmärken, brännskador, märken efter bälten och remmar, svullnader, hudavskrapningar, kvävningförsök, kramper eller andningsstillestånd, använder sexualiserat våld.

Psykiskt och latent våld: Psykiskt och latent våld kan drabba personer i alla samhällsklasser och i alla åldrar och kännetecknas av isolering, verbala kränkningar, rädsla, känslomässig utpressning, skambeläggande, osynliggörande, hot om fysiskt våld, hot om självmord, hot riktat mot husdjur, närstående eller egendom. Stalkning och andra trakasserier är ytterligare exempel på psykiskt våld och latent våld.

Materiellt våld: Materiellt våld kan drabba personer i alla samhällsklasser och i alla åldrar handlar om materiell skadegörelse. Våldsutövaren riktar sin aggressivitet mot och förstör materiella föremål både i och utanför hemmet. Offret kan också tvingas att själv förstöra ägodelar av särskild betydelse som t.ex. viktiga foton närstående.

Sexuellt våld: Sexuellt våld kan drabba personer i alla samhällsklasser och i alla åldrar och handlar om att bli påtvingat samlag eller liknande sexuella handlingar, inklusive sexuellt övergrepp då den utsatta befinner sig i ett tillstånd utan möjlighet att försvara sig. Offret kan också fotograferas eller filmas i ett sexuellt syfte mot sin vilja. Våldsutsatta kan tvingas ta på sin eller annans kropp mot sin vilja eller tvingas se på porrfilm.

Ekonomiskt våld: Ekonomiskt våld kan drabba personer i alla samhällsklasser och i alla åldrar. Våldsutövaren kan ta kontroll över ekonomin och materiella tillgångar, den utsatta har inte tillgång till den gemensamma ekonomin, tvingas ta lån på banken, måste redovisa alla inköp. Ekonomiskt våld kan också vara att frånta offret rätten att arbeta och därmed rätten att försörja sig själv och eventuella barn.

Hedersrelaterat våld och förtryck: Hedersrelaterat våld och förtryck handlar om hot som begränsar en persons livsutrymme och personen ifråga har inte rätt att själv välja partner. Den som inte följer det rådande normsystemet anses dra skam över hela familjen och riskerar att straffas fysiskt för att familjen eller ett utökat kollektiv ska återfå det som uppfattas som förlorad heder. Kollektivet dvs. familjemedlemmar, släktingar eller andra medlemmar av gemenskapen är oftast våldsutövare. Våldshandlingen är därmed också kollektivt godkänt.

Könsstympning av flickor: Med könsstympning av flickor avses alla ingrepp i underlivet som inte behövs för medicinsk behandling. I vissa fall skärs delar av blygdläpparna eller klitoris bort. En annan typ är att klitoris prickas med ett vasst eller spetsigt föremål. Den grävsta formen av könsstympning är så kallad infibulation, vilket innebär att både klitoris och de inre och yttre blygdläpparna avlägsnas.

Relevanta länkar:

Stödinstitutioner Kronobergslän

<http://www.regionkronoberg.se/contentassets/d3df2aa160924fbda5109f59e8da3266/socialtjanst-och-andra-aktorer-i-lanet.pdf>

Våld i nära relationer

<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/webbstod-for-varden/>

<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/halso-och-sjukvardens-ansvar/>

<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/vald-i-nara-relationer/vald-i-nara-relationer/>

<http://www.nck.uu.se/kunskapsbanken/webbstod-for-kommuner/utbildning-moter-valdsutsatta/webbkurs-om-vald/>

<https://utbildning.socialstyrelsen.se/login/index.php>

Barn som far illa

<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/barn-som-upplever-vald/>

<http://www.infogeneratorn.se/>

Hedersrelaterat våld och förtryck

<http://www.hedersfortryck.se/>

<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/>

<https://www.regeringen.se/contentassets/bc62728a94904029aca939ce937238e2/handlingsplan-for-att-bekampa-mans-vald-mot-kvinnor-hedersrelaterat-vald-och-fortryck-samt-vald-i-samkonade-relationer-skr.-20070839>

<http://www.hedersfortryck.se/yrkesverksamma/webbutbildning-om-hedersrelaterat-vald-och-fortryck/>

Könsstympning

<http://nck.uu.se/kunskapsbanken/amnesguider/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/konsstympning/>

<https://utbildning.socialstyrelsen.se/login/index.php>

<http://www.socialstyrelsen.se/publikationer2016/2016-6-59>

<http://www.regionkronoberg.se/contentassets/ed6225a58aa3450894e62e0660ae7f64/forebyggande-och-praktiskt-arbete-mot-konsstympning-av-flickor-och-kvinnor-i-kronobergs-lan.pdf>

<http://www.regionkronoberg.se/contentassets/ed6225a58aa3450894e62e0660ae7f64/forbud-mot-kvinnlig-konsstympning-i-sverige---svenska-2017.pdf>

http://www.regionkronoberg.se/contentassets/ed6225a58aa3450894e62e0660ae7f64/kvinnlig-konsstympning-information-till-foraldrar_svenska.pdf

